

Nichilominus sicut iam dictum est non statim tenentur ad
corrigendum: nisi aliqua necessitas hoc requirat. Qui ergo
ita iops meriti est. et ita simplex vel idiota. aut vntis
exps qd ad huiusmodi fratnā correctōez nō sufficiat
nisi cū piculo aie sue. talis nō tenet ad eā: s̄ satis illi
ē qd doleat de ppria ipfectione sua: et deū oret ut ipse
eū corrigat p se vel per aliū ad hoc idoneū. **N**acio h̄
sumitur ex dicto beati gregozij: qd dicit qd sunt non
nulli q̄ i ipsa familiari cōuersatione corrigi nequnt
sine culpa corrigentis: et ideo cum vel corrigentem in-
quinant. vel non omnino hec agentes aggrauant.
magna sunt misterij arte dissimulanda. magna dis-
simulacione toleranda. **S**umitur etiam ex illa re-
gula morali famosissima: qd caritas ordinata incipit
a se ip̄a. **H**ec igit̄ tacta sint breuic̄ pp̄ scrupulosas
cōsciēcias: ne in errore labant̄ et p̄lepe fiant: putā-
tes qd q̄ cito aliquē peccatē viderint. qd statim eodē mo-
mēto vel hora teneant̄ ad obiurgādū sub pena pec-
cati mortalis. **E**t e regione. p eo qd sibi timēt ad h̄
se nō sufficere: itēz scrupulis periculosis inuoluāt̄.
Quoniam p certo tenendū est. qd raro i hac materia
fraterne correctiois talis casus euemiet: qd nō salu-
brem dilacionē ob inquirendū cōsiliū admittat.

Qualiter correctio fieri debeat.

Dicendum qd hic oportet distinguere: quia correctio
fraterna aliter fieri debet q̄ illa q̄ prelatorum est:
q̄ ppter varias species peccatorū multos h̄z modos

112

et penas descriptas i iure: et ē in gēs materia de hoc
et etiā varie cōsuetudines apud diūfos: vñ et ob h^o
dimitto eā ad pñs gracia breuitatis. **C**orrectō ergo
fraterna p̄suppositis hys q̄ iā dicta sunt. hoc vel cōsili
aut alio modo meliori in cōre dei i choari p̄t: q̄ntum
p̄det ex vi p̄cepti. **S**i videro fr̄ez meū peccare in se
creto. me solo p̄ntē. aut paucis mecū p̄sentib⁹. a sciē
tibus. a se p̄pter me excusantib⁹. q̄si ego pot⁹ deleā
eū increpāē: nō deleo peccatū eius publicare. aut de
nūciare plato: s̄ benignē eū p̄us p̄ aīcabilem amoni
cionē hortari. vt se de tali peccato emēdet. **Q**uod vt
efficaci⁹ fiat. deleo diligenter p̄cauere ne sim rudis
in verbis. eū nimis inculpādo vel aspernādo: sed q̄si
a latere a p̄paciēdo dicere de timore dñi aliq̄. q̄ possit
eū cōpūgē: et sic paulatī accedere. p̄uidēt expectādo.
si forte met cōgnoscē vellet peccatū suū: hoc ei esset
meli⁹. **S**i ergo se applicat hūiliter: tūc inuocato di
uino auxilio possum statim dicere sibi quod ad rem
pertinet. **S**i autem adhuc durus apparet. bonum
est pro illa hora vel die cessare: et interim orare pro
eo. a alios tacito nomine rogare. vt humiliter pro eo
intercedant: et denuo reuerti et iterum vt prius p̄
quirere si aliquid proficere possim. **H**oc autē toties
facere possum: quociens viderō ex p̄dire. **T**andē si p̄
p̄do q̄ met nō intēdit se. p̄dēt tūc deuoci⁹ q̄ possū deo
iuocato. assumo aliq̄ patolā vel autouitatē q̄ ad h^o
despuiat. q̄ ip̄e itelligat me se cordialit̄ diligē. a bonū

eius q̄rere: et dico sic vel aliter. p̄ ut dñs donauerit.
O q̄ felices sūt illi q̄ iam in regno celoz cū dño reg-
nant: a tāis gaudijs p̄frūtur. q̄ nec ocul⁹ vidit nec
auris audiuit. nec in cor hoīs ascenderūt. a c̄. Et heu
ecōtra q̄ miseri et infelices sūt. q̄ iam in inferno illis
horēdis flammis expurūtur: cupiētes mori et mors
fugit ab eis. Ibi oīa genera penaz nobis notarum
essēt solaciōsa. Ibi frig⁹. ibi v̄mis. ibi demonū aspe-
ctus: ibi omne qd̄ lesiuū est sine intermissione inno-
uatur: et cetera. Cōparando igitur huius vite scan-
dala et penas ad illa. vtiqz magnus amicus ē q̄ iaz
aliquem de patibulo vel incendio liberaret: q̄ ta-
men r̄spectiue leuia sunt. quo ad illa. Si ergo hec
ita sūt: reuera magn⁹ p̄mo maxim⁹ aīc̄ ē cōsēd⁹.
q̄ amīcū suum de illis eteris supplicijs erueret. Nō
ne hoc tibi videtur? At ille. Vtiqz. Et ego. Karissime
aīcē cogit me sincera dilectio. qua tibi cordialiter af-
ficioz: ut iam tibi cor meū apīā. Nō valeo ultra ma-
lū tuū dissilare. Ecce sic et sic tibi p̄sciūs es: et ego si-
ue pauci meū sciūt. Oēs p̄ccōres sum⁹. Rogo dic m̄:
si emēdasti ā cōfessus es. Sim autē. c̄ cognosce hūilit̄:
et p̄positū emēdād̄ i suscipere: totum in secreto mane-
bit. Ego eciam p̄ posse meo iuuabo te ad penitentiā
faciendam. Ne diffidas: ne erubescas: quia bonum
dominū habem⁹. Jam tēp⁹ ē misericordiaz. Nescim⁹
diē neqz horā. Quis audire poterit terribilem vocem
illam? He maledicti in ignē etnū. Et rur sū. Quis nisi

omnino infelix nō preparabit se ad audiēdā vocem
illam dulcissimam. venite benedicti patris mei papi.
te regnum quod paratum est vobis ab origine mūdi.
Et vtiq; diffinitum ē necessario nos illam aut istaz
audiaturos: hac vel illac ituros. **¶** Si hijs aut alijs
verbis cōpūctus audierit me frater: rē grandē fortitē
eius dei adiutorio perfed: vtiq; maiorē q̄ corporaliter
mortuū suscitando. Quippe q̄ totam celestem curiam
gaudio magno perfudi: sicut dñs dicit quasi sub iurando.
Gaudiū ē āgelis in celis sup vno peccōre pe
nitentiā agente. Si autē me nō audierit: cōtristari
permissū est. non inuehere. Alioquin nisi prudenter
actum istum prosecut⁹ fuero: pfecto meli⁹ foret nō
inchoasse. Sicut ei dicit scūs thomas. resistere in sa
ciē excedit modū fraterne correctionis. Et vltius
dicit: q̄ modus correptionis quē apostol⁹ describit gal.
6. ita est necessari⁹: q̄ etiā peccator tenet illū obser
uare: si obiurgauerit aliū. h̄ ē ille q̄ in spū lenitatis
pcedere iubetur. Debeo ergo paciēter sufferre ipro
bitatē fr̄is si non acq̄ueat: et nichilomin⁹ i futur
caute pspicere. qualiter de vtroq; peccato ipsū re
leuare poterim. Et nota q̄ sicut dicit venerabilis
cancellarius gerson. iste modus admonendi pecca
torem per futurum iudiciū. quando iudex dicitur⁹
est. **¶** Itē. venite. est efficacissim⁹. quia si hoc contituo
horrendo non suscitatur. iam quasi fidem non hate
at est reputandus. nec verisimiliter alia admon.

cione poterit vitio cari? Quis ob hoc non sit tamen
cessandū sed s̄m formā euangelicā erit utiqz p̄cedē
dū. ut statim patebit. Si autē corrector voluerit pa
bolice p̄cedere. sicut fecit nathan p̄pheta cum dauid.
et michas cū āhab. potest libere facere: a alio modo.
diligenter cōdicioe p̄sonarū et negociorū attenda.
Verū ista dūci⁹ p̄sequere sup̄fluū videtur. Jam eī
supra dictū est: q̄ in isto negotio arduo in q̄ agitur
de eterna salute animarū magisteriū spūale requir̄.
Sciāt p̄inde magistri spirituales opus suū: q̄ nesci
ūt cōsistāt aut requirant: aut differāt donec crescāt.
Profecto res magna agit̄: q̄ libris scribi aut verbis
sufficiēter explicari nequit. Praxis ista ex euāgelio
procedit: ubi dicitur Si peccauerit in te frater tuus
·i· te solo sciēt: corripe eū inter te et ipsū solū. Aug⁹
Si tu solus nosti: tunc vere in te solū peccauit. Nam
si multis audiētibus tibi fecit iniuriā: etiam in illos
peccauit q̄s testes sue iniq̄tatis fecit. Vñ ipsa corpi
enda sunt coram omnibus. q̄ peccātur corā oib⁹. Ap̄ta
corpienda sunt secrecius. q̄ peccātur secreci⁹. Distri
buite tēpora: et concordabitis scripturas. Nō est ergo
ap̄stolus contra cristū: q̄ dicit peccantē coram oib⁹
argue. Nam si solus nosti et eum vis corā omnib⁹
arguere: non eris corrector sed proditor. Vbi contin
git malum tibi moriatur. Secrete igitur corripe
studens correctioni: parcens pudori. Forte enim pre
uerecundia incipit defendē peccatū suū: et quē vis

euangelicā quia meli⁹ est vt sanetur vt infamis . q̄
dānet̄ velut honorabilis. Dānatio ei semel lata. recu-
pari non potest. Fama autē semel aut pluries amif-
sa. recuperari per aliquid meli⁹ cotidie potest. videlicet
per magnam penitēciam. aut ingressū religionis . ā
alia exercia virtutum magnaz. vt pz in dauid. ma-
theo. petro. paulo magdalena. ⁊ alijs multis. q̄ gra-
uia et publica peccata fecerūt . et nichilomin⁹ non
solū pristinū honorē recuperauerūt. sed etiam sumaz
pfectionē spūalis fastigij adepti. cūctis peccatib⁹
sūt positi in exēplū. Vnde et absqz dubio cotidie eoz
gloria in celis crescit. propter eos . q̄ tū gloriosa ex-
empla ipsoz pro posse conātur imitari.

Sequitur. si audierit te frater tuus

Si te audierit. hūiliter. et recognoscēdo culpam.
⁊ signa penitēcie preferēdo et pollicēdo emēdam. tūc
fm vltimum lucratus eris fratrem tuū. Ecce quomo-
do non sufficit leue verbulū proferre culpa mea. sed
requiritur qz etiam cū verbo debita penitēcia subse-
quatur. quod etiam caute est prosequendū. Et si sic
fecerit. tunc non debet ultra pcedi. vt salua sit fra-
tris consciēcia et fama. Nota qz aliqui putāt istud
mandatum esse a domino datum propter ignauos.
q̄ videlicet ex ignorācia peccant. et qz tunc non sic
necesse aliquem corripere quādo scit se peccare. Sed
si hoc verum esset. tunc dominus dixisset. si te audie-
rit informasti fratrem tuū. nūc autē qz dixit lucrac⁹